Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

ОТ
ГЪЛЪБ ДОНЕВ – ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Института по публична администрация

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) представям на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник (УП) на Института по публична администрация (ИПА, Института).

1. Причини, които налагат приемането на постановлението

Законът за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за държавния служител (ЗДСл), приет от Народното събрание (обн., ДВ, бр. 78 от 2026 г., в сила от 26.08.2026 г.), и Наредбата за условията и реда за провеждане на тестове за почтеност за държавни служители (обн., ДВ, бр. 79 от 2026 г.) налагат изменения и допълнения в УП на ИПА, както следва:

1.1. Осигуряване на провеждането на тестове за почтеност за държавни служители

С новите чл. 7а и 7б от ЗДСл са въведени длъжности с висок корупционен риск, заемани по служебно правоотношение по реда на закона, и изискване за полагане на тест за почтеност при заемането им. В чл. 7б, ал. 6 е предвидено с наредба на Министерския съвет да се определят предметът на изследване, общите психометрични стандарти, принципи и методи на измерване, както и условията и редът за провеждане на тестовете за почтеност и за издаване на заповедите по чл. 7а, ал. 2 и 3. С Постановление № 112 на Министерския съвет от 27 август 2026 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 28.08.2026 г., в сила от 31.08.2026 г.) е приета Наредба за условията и реда за провеждане на тестове за почтеност за държавни служители (НУРПТПДСл). С Глава трета „Условия и ред за провеждане на тест за почтеност за държавни служители“ от НУРПТПДСл на Института се възлагат нови функции по приемане и обработване на заявки, планиране и организиране на тестови сесии, осигуряване на условията за провеждането им, професионална интерпретация на резултатите, изготвяне на заключения и протоколи от проведените тестове за почтеност, повторен преглед при възражение и съхранение на резултатите. Тези дейности изискват както организационен, така и специализиран експертен капацитет. Към момента общата численост на ИПА е 30 щатни бройки, от които 22 са в специализираната администрация. Съществуващата численост е определена за досегашния обхват на функциите на Института и не включва необходимия ресурс за регулярно организиране на тестови сесии и за професионална интерпретация на резултатите. Поради това финансовата обосновка към НУРПТПДСл предвижда за изпълнението на новите функции да бъдат осигурени допълнителни разходи по показателя „Персонал“ и числеността на ИПА да бъде увеличена с 4 щатни бройки. Увеличението на числеността на ИПА ще бъде осигурено компенсирано чрез намаляване с 4 щатни бройки на числеността на Държавна агенция „Архиви“, като изменението е съгласувано с председателя на Държавна агенция „Архиви“.

1.2. Условия и ред за планиране, съгласуване и провеждане на обученията за професионално и служебно развитие на служителите в държавната администрация

С изменението на чл. 35а, ал. 8 от ЗДСл е предвидено редът и условията за планиране, съгласуване и провеждане на обученията за професионално и служебно развитие на служителите в държавната администрация да бъдат уредени в УП на ИПА. Действащата уредба не съдържа цялостен механизъм, който да обвързва анализа на

потребностите от обучение с разработването и актуализирането на програмите, тяхното съгласуване с компетентните администрации, разграничаването между обученията на ИПА и обученията, организирани от други институции, одобряването на годишния каталог и подбора на лектори.

1.3. Подзаконова уредба на функциите на Програмния съвет и правилата за неговата работа

С изменението в чл. 35а, ал. 7 от ЗДСл от функциите на Програмния съвет на ИПА отпада одобрението на ежегодните цели за дейността на Института, съобразно общия принцип по чл. 33а от Закона за администрацията относно определянето на ежегодните цели за дейността на съответната администрация. Това налага прецизиране на функциите на Програмния съвет и правилата за неговата работа в УП на ИПА, съгласно актуализираната законова делегация по чл. 35а, ал. 8 от закона. Необходимостта от отстраняване на тези несъответствия в УП на ИПА със законовата уредба е констатирана и в Концепцията за развитие на Института по публична администрация 2026 – 2028 г., приета с Решение № 535 от 2026 г. на Министерския съвет (Концепцията), която предвижда привеждане на Устройствения правилник на ИПА в съответствие със Закона за държавния служител по отношение на статута и функциите на Програмния съвет. В тази връзка, приемането на проекта на постановление е свързано и с изпълнението на Концепцията.

Мерки № 4 и 5 от Концепцията предвиждат:

- Създаване на механизъм за съгласуване на програмите за обучение със специализираните администрации на компетентните институции в рамките на процедурата по одобряване на каталога на ИПА от Програмния съвет, с цел осигуряване на връзка между публичните политики и съдържанието на обученията за професионално развитие.
- Включване в правилата за избор на лектори на ИПА на изискване за приоритетно включване на лектори – държавни служители от специализираните администрации на институциите, ангажирани с формулирането и изпълнението на съответните публични политики.

1.4. Необходимост от регламентиране на прилагането на режима на работа от разстояние в устройствения акт на Института

С новата ал. 1 в чл. 51а от ЗДСл се регламентира възможността органът по назначаването да възлага на държавните служители извършването на работа от разстояние при определени условия, като се въвежда изискване прилагането на режим на работа от разстояние да се посочва в устройствения акт на съответната администрация. В тази връзка се предлага съответна регламентация в УП на ИПА, за да бъде приложима правната възможност на чл. 51а, ал. 1 от закона спрямо държавните служители в Института.

2. Цели, които се поставят с приемането на постановлението

Целите, които се поставят с приемането на постановлението, са:

1. Да се осигури необходимият административен капацитет на ИПА за организиране и провеждане на тестове за почтеност при заемане на длъжности с висок корупционен риск, уредени в ЗДСл и НУРПТПДСл.

За постигането на тази цел общата численост на ИПА се увеличава компенсирано от 30 на 34 щатни бройки, а числеността на специализираната администрация и на дирекция „Обучения, международна дейност и проекти“ – от 22 на 26 щатни бройки. Увеличението се осигурява чрез намаляване с 4 щатни бройки на числеността на Държавна агенция „Архиви“. Допълнителният човешки ресурс е предназначен за организационното обезпечаване на тестовите сесии и за професионалната интерпретация на резултатите, включително при повторен преглед на резултата от положен тест за почтеност при постъпило възражение. Актуализират се и функциите на компетентните звена от специализираната администрация на ИПА във връзка с организирането и провеждането на теста за общи компетентности и познания за държавната администрация и теста за почтеност съгласно глава четвърта от Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители.

2. Да се подобрят координацията и стратегическата насоченост на обученията за професионално и служебно развитие на служителите в държавната администрация.

За изпълнението на тази цел се създава Глава трета „а“ („Ред и условия за планиране, съгласуване и провеждане на обученията за професионално и служебно развитие на служителите в държавната администрация“). Новата уредба обхваща последователно анализа на потребностите от обучение, планирането и съгласуването на програмите, разграничаването между обученията на ИПА и останалите обучения в държавната администрация, одобряването на годишния каталог и подбора на експерти и

лектори. Планирането на обученията се обвързва с конкретно установени потребности и дефицити, включително такива, произтичащи от прилагането на секторни политики и нормативни режими. Чрез съгласуването на програмите с компетентните администрации се цели съдържанието на обученията да отразява по-пълно актуалните потребности от професионално развитие на държавните служители.

Планирането на обученията се извършва въз основа на ежегодни или периодични анализи на потребностите от обучение и на предложения от администрациите. При разработването на каталога могат да се предлагат включване на нови програми и обучения, промяна на съществуващи или тяхното отпадане, като предложенията за нови програми съдържат информация за целевата група, очакваните резултати, формата и продължителността на обучението.

Изготвянето и съгласуването на програмите за обучение се обвързва с участие на компетентните администрации и с разграничаване между обученията на ИПА и обученията на други обучителни институции. По този начин се създават предпоставки за ограничаване на дублирането и за по-целенасочено използване на ресурсите за професионално развитие.

При подбора на лектори се предвижда приоритетно да бъдат определяни служители от администрациите, компетентни в съответната област на политика, включително експерти с практически опит в разработването, координацията и прилагането на съответните публични политики и нормативни режими. Годишният каталог за обучение се одобрява от Програмния съвет.

3. Да се повишат качеството и ефективността на обученията в държавната администрация чрез усъвършенстване на функциите на Програмния съвет и засилване на връзката между публичните политики и съдържанието на обученията.

За постигането на тази цел се прецизират функциите и председателството на Програмния съвет, както и участието му в разглеждането и одобряването на програмите за обучение и на годишния каталог. Предвижда се изпълнителният директор да информира Програмния съвет за изпълнението на годишния каталог и развитието на учебната дейност на Института. С проекта се предвижда Програмният съвет да бъде председателстван от председателя на Съвета за административната реформа или определен от него представител и по предложение на изпълнителния директор да разглежда и одобрява програмите за обучение и годишния каталог. По този начин ролята

на Програмния съвет се насочва по-ясно към стратегическото обвързване на приоритетите за развитие на държавната администрация, установените потребности от професионално развитие и съдържанието на обученията.

4. Да се осигури прилагане на възможността за работа от разстояние на държавните служители в Института

За изпълнението на тази цел, съобразно изискването на чл. 51а, ал. 1, изречение второ от ЗДСл, е въведена нова разпоредба в чл. 18 от УП на ИПА, която посочва възможността за прилагане на режим на работа от разстояние в ИПА, когато характерът на работата позволява това, при условия и по ред, определени от изпълнителния директор, съгласно чл. 51а, ал. 3 от ЗДСл.

3. Очаквани резултати от приемането на Постановлението

С приемането на Постановлението се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

1. Ще бъде осигурен необходимият административен капацитет на Института за своевременно и устойчиво изпълнение на нововъзложените функции по организиране и провеждане на тестове за почтеност, включително за организационно обезпечаване на тестовите сесии и за професионална интерпретация на резултатите. Числеността на ИПА ще бъде увеличена с 4 щатни бройки, като увеличението ще бъде извършено компенсирано чрез намаляване с 4 щатни бройки на общата численост на Държавна агенция „Архиви“. По този начин ще се създадат условия новите функции да се изпълняват своевременно и устойчиво, без да се затруднява изпълнението на останалите дейности на ИПА.

2. Ще бъде създадена цялостна нормативна рамка за планиране, съгласуване и провеждане на обученията за професионално и служебно развитие, която обвързва анализа на потребностите от обучение с разработването, актуализирането и съгласуването на програмите и годишния каталог. Очаква се това да подобри съответствието между съдържанието на обученията и конкретните потребности на администрациите, публичните политики и нормативните режими, както и да ограничи предпоставките за дублиране на обучения.

3. Ще се повишат качеството и ефективността на обученията чрез засилване на стратегическата роля на Програмния съвет, по-пряко участие на компетентните администрации при формирането на съдържанието на обученията и приоритетно

привличане като лектори на държавни служители и експерти с практически опит в съответните области на политика. По този начин ще се укрепи връзката между политиката за развитие на държавната администрация, дейността на ИПА и професионалното развитие на служителите.

4. Ще се осигури прилагането на законовата възможност за възлагане на работа от разстояние за служителите на ИПА, когато характерът на работата позволява това, при условия и по ред, определени от изпълнителния директор.

Проектът на постановление не е свързан с транспониране на актове на Европейския съюз, поради което не се налага справка за съответствие с европейското право.

Проектът на постановление не е включен в Оперативната програма на Министерския съвет за периода юли – декември 2026 г., приета с Решение № 578 на Министерския съвет от 2026 г.

При изработването на проекта на акт са спазени принципите и правилата по чл. 20, ал. 2 и чл. 26-28 от Закона за нормативните актове (ЗНА), като е извършена частична предварителна оценка на въздействието и са проведени обществени консултации чрез публикуване на Портала за обществени консултации за срок от 14 дни. Мотивите за краткия срок се аргументират с изключителната необходимост от възможно най-бързо приемане и влизане в сила на постановлението, за да бъде изменено длъжностното разписание на Института, да бъдат проведени съответните процедури за подбор и назначаване на служителите по чл. 20, ал. 1, т. 2 от НУРПТПДСл и същите да бъдат обучени на основание чл. 22, ал. 2 от НУРПТПДСл, с оглед на спазването на срока по § 20 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на ЗИД на ЗДСл (ДВ, бр. 78 от 2026 г.) и § 1 от ПЗР на Постановление № 112 на Министерския съвет от 27 август 2026 г.

Постъпилите предложения и становища от обществената консултация са обобщени в справка, съгласно изискванията на Закона за нормативните актове.

Проведено е съгласуване по реда на чл. 32 от УПМСНА, като получените становища са отразени в приложената справка.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от УПМСНА.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С оглед на изложеното и на основание чл. 35а, ал. 8 и чл. 51а от Закона за държавния служител и във връзка с чл. 20, ал. 1, т. 2 от Наредбата за условията и реда за провеждане на тестове за почтеност за държавни служители предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Института по публична администрация.

Приложения:

1. Проект на Постановление за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Института по публична администрация;
2. Частична предварителна оценка на въздействието;
3. Становище на администрацията на Министерския съвет от съгласуването на извършената предварителна частична оценка на въздействието;
4. Финансова обосновка;
5. Всички получени становища и справка за тяхното отразяване;
6. Справка за отразяване на получените становища от обществените консултации;
7. Съобщение за средствата за масово осведомяване.

ГЪЛЪБ ДОНЕВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

X _____